

Datum Utrecht, 17 mei 2023
Onderwerp Reactie van buurgemeenten Utrecht op invoering betaald parkeren door gemeente Utrecht
Behandeld door Bastian Jansen i.s.m. ambtenaren mobiliteit van de U10-gemeenten Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Montfoort, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Vijfheerenlanden, Woerden en Zeist
Aan Gemeente Utrecht, wethouder Lot van Hooijdonk

Geachte mevrouw Van Hooijdonk,

U heeft ons in het kader van de inspraakperiode uitgenodigd om te reageren op het voorgenomen besluit van de gemeente Utrecht om in de hele gemeente betaald parkeren in te voeren. Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om met de buurgemeenten Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Montfoort, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Vijfheerenlanden, Woerden en Zeist gezamenlijk te reageren op dit voornemen.

Wij constateren dat het voorgenomen besluit om in de hele gemeente Utrecht betaald parkeren in te voeren voor de nodige maatschappelijke en bestuurlijke onrust zorgt in onze gemeenten. Inwoners ervaren op diverse plekken, bijvoorbeeld rond OV-haltes aan doorgaande wegen, reeds parkeeroverlast van woon-werk verkeer naar de gemeente Utrecht en de vrees is dat uitbreiding van het betaald parkeren die overlast sterk zal doen toenemen. Tegelijkertijd zijn wij ons er van bewust dat de strategische beleidsdocumenten van de regio, bijvoorbeeld ons eigen IRP of de mobiliteitsstrategie van U Ned, al uit gaan van betaald parkeren in het stedelijk gebied. Daar komt bij dat aangescherpte parkeerregimes ook op nieuwe verstedelijkingslocaties in de regio ingezet kunnen worden. Tot slot gaat ook de stad Amersfoort betaald parkeren fors uitbreiden. Als buurgemeenten van Utrecht zullen we ons tot deze ontwikkelingen moeten verhouden.

Het is daarbij van groot belang dat we op de eerste plaats samen met de gemeente Utrecht werken aan het inzichtelijk maken van de effecten van de invoering van betaald parkeren. We doen in de regio veel gezamenlijke studies naar de effecten van verstedelijking en mobiliteit richting 2040 en het is daarom niet meer dan logisch om ook gezamenlijk te studeren op de effecten van dit voorgenomen besluit. Op basis van een gezamenlijk beeld van de te verwachten effecten kunnen we ook doelgericht inzetten op maatregelen om op verschillende plekken de te verwachten overlast in goede banen te leiden.

Zo zien we dat de wijken Kanaleneiland, Papendorp en Hoograven voor invoering vanaf volgend jaar in het besluit staan en zijn wij bevreesd voor heftige effecten in Nieuwegein Noord waarop de gemeente Nieuwegein zich nauwelijks op kan voorbereiden. Juist in Nieuwegein met een groot aantal verstedelijkingslocaties willen we aan de slag met het mogelijk maken van een mobiliteitstransitie maar daarvoor is tijd nodig om raad en bewoners mee te krijgen met onder andere een doordachte parkeerstrategie. Als de stad Utrecht reeds volgend jaar in genoemde wijken betaald parkeren in voert en er direct overlast optreedt in Nieuwegein Noord, bijvoorbeeld rond de haltes van de Sneltram, kan het draagvlak voor nieuw mobiliteitsbeleid in Nieuwegein verminderen. Daarom vragen we om extra tijd om de invoering ook aan de zuidkant van de stad soepel te laten verlopen.

Naast Nieuwegein Noord zien wij in ieder geval in de volgende gebieden overlast ontstaan:

- Groenekan (bij invoering in Overvecht Zuid);
- Opbuuren (Zuilen Noord);
- De Bilt Zuid (Rijnsweerd);
- Bunnik station (Amelisweerd);
- Maarssenbroek (Lage Weide);
- Multimodale overstappunten die veel drukker worden zoals station Woerden, Zeist Jordanlaan, zoeklocatie hub Lopikerwaard (vooralsnog afslag De Meern), stations Houten, station Bunnik, busstation Vianen Lekbrug;
- Op dit moment wordt er gewerkt aan plannen voor (tijdelijke) woningbouw op de locatie Rijnenburg. Het invoeren van betaald parkeren op die locatie heeft, naar verwachting, gevolgen voor de gemeente IJsselstein.

Wij zijn van mening dat de invoering van betaald parkeren in de gemeente Utrecht gepaard moet gaan met de volgende vervolgstappen en maatregelen:

1 Onderzoek naar de gevolgen van de invoering op de wijken in de regio + monitoring tijdens de uitrol van betaald parkeren. Het is van groot belang dat we inzicht krijgen in de effecten van de voorgenomen maatregelen zodat we richting samenleving en gemeenteraden een goed onderbouwd verhaal hebben over wat deze invoering betekent voor de wijken in de regio. Het uitgangspunt daarbij is dat we geen onderscheid maken tussen Utrecht en de buurgemeenten, we zijn samen één regio. Het is belangrijk om dat juist rondom dit besluit uit te stralen.

Parkeerbeleid leidt tot uitwijkgedrag. De automobilist zoekt een eigen optimum tussen reistijd, -kosten en discomfort. Bij het verhogen van de parkeertarieven zien we dat automobilisten die een vergoeding krijgen van hun werkgever met minder vertraging kunnen doorrijden naar de betaald-parkeerlocaties nabij de eindbestemming. Overige automobilisten blijven parkeren in de schil rondom het betaald P-gebied.

Graag onderzoeken wij hoe bovenstaand gedrag ook in de buurgemeenten van Utrecht zal optreden na invoering van de voorgenomen maatregel.

2 Op basis van bovenstaand onderzoek brengen we in beeld en spreken we bestuurlijk af in welke buurten uitbreiding of regulering van parkeren gewenst/noodzakelijk is. Dat vergt vervolgens bestuurlijke en politieke besluiten in gemeenten waarbij het in sommige gevallen kan helpen als vanuit de gemeente Utrecht hulp wordt aangeboden bij de organisatie van het gereguleerd parkeren. Is de gemeente Utrecht bereid om het parkeerbedrijf Utrecht op aanvraag gereguleerd parkeren in de buurgemeenten te laten organiseren? Dit blijft maatwerk

aangezien sommige gemeenten al betaald parkeren hebben en zelf een verdere uitrol kunnen organiseren al kan ook daar het delen van mensen en materiaal meerwaarde bieden.

3 Het is maatschappelijk en bestuurlijk dringend gewenst om het invoeren van betaald parkeren te koppelen aan het realiseren van regionale (multimodale) parkeerhubs om zowel inkomend woon-werk verkeer van een goed alternatief te voorzien als de overlast in de buurgemeenten te kanaliseren. Deze hubs bieden forenzen een alternatief om hun auto te parkeren en met openbaar vervoer of fiets het laatste stukje te reizen naar hun bestemming in Utrecht.

De U10 gemeenten zien goede mogelijkheden om de realisatie van hubs bestuurlijk en programmatisch te koppelen aan de invoering van betaald parkeren zodat we wortel en stok combineren en de effectiviteit van de uitvoering van de regionale mobiliteitsstrategie vergroten. Daarnaast kunnen opbrengsten van betaald parkeren gebruikt worden om parkeerhubs te realiseren en exploiteren. Wij willen benadrukken dat ons inziens de hubs vooral een regionaal en zelfs nationaal belang dienen en dat dus de financiering niet op het bordje van de betreffende gemeente terecht kan komen. Zie de U Ned parkeerstrategie voor een overzicht van mogelijke parkeerhubs, sommige gelegen bij zogenaamde Regiopoorten in de regio.

4 Gezamenlijk willen we werken aan het aanbieden van kwalitatief goede alternatieven voor de autogebruik in de spits, bijvoorbeeld via het Alternatief Ring Utrecht en U Ned Aanpak 2030 in combinatie met het stimuleren van het gebruik van alternatieven door middel van een hechte Goed op Weg samenwerking. Met de provincie Utrecht, als OV autoriteit in de regio, zullen we eendrachtig moeten optrekken om het OV-netwerk in de regio te intensiveren en uit te breiden, bijvoorbeeld naar de aan te leggen regionale parkeerhubs.

Voor het uitwerken van bovenstaande vervolgstappen en maatregelen stellen wij voor om samen met de provincie Utrecht en alle belanghebbende gemeenten een bestuurlijk overleg in het leven te roepen om onderzoek te coördineren en benodigde maatregelen op een slimme manier te combineren met de invoering van betaald parkeren zodat we gezamenlijk stappen zetten om de invoering van betaald parkeren te koppelen aan het financieren van alternatieven, het uitbreiden van handhaving en het stimuleren van de mobiliteitstransitie in de regio.

Reactie op proces van gemeente Utrecht:

- 1 Dank voor de mogelijkheid om als buurgemeenten tot 19 mei te kunnen reageren op de voorgenomen maatregel.
- 2 Enkele buurgemeenten zullen mogelijk van de gelegenheid gebruik maken om in de Commissie Ruimte in te spreken.
- 3 Voorstel om raadsleden/wijkraden van aanliggende buurgemeenten uit te nodigen bij informatieavonden voor wijken waar betaald parkeren wordt ingevoerd.
- 4 Op 21 juni organiseert de U10 een raadsbijeenkomst. Graag zouden wij op deze avond een informatieve sessie over de invoering van betaald parkeren in de gemeente Utrecht willen agenderen. Wij vragen daarvoor ambtelijke medewerking van de gemeente Utrecht.

UTRECHT10

Tot slot, deze reactie is tot stand gekomen door middel van een aantal zeer levendige werksessies met Utrechtse ambtenaren die werken aan de invoering. Wij willen u danken voor de organisatie van deze sessies en zien uit naar een hechte ambtelijke en bestuurlijke samenwerking bij het voorbereiden van het uiteindelijke besluit.

Met vriendelijke groet,

Julie d'Hondt, wethouder Bunnik

Pim van de Veerdonk, wethouder De Bilt

Wouter van den Berg, wethouder Houten

Peter Bekker, wethouder IJsselstein

Rob Jonkers, wethouder Montfoort

Ellie Eggengoor, wethouder Nieuwegein

Arjan Wisseborn, wethouder Stichtse Vecht

Joop van Montfoort, wethouder Vijfheerenlanden

Ad de Regt, wethouder Woerden

Wouter Catsburg, wethouder Zeist